

Generální inspekce bezpečnostních sborů (GIBS loni i přes krizi utratila o 60 % více. Miliony šly místo investic na platy a výsluhy

- CZ24 News | 27. července 2021

ČESKO: Generální inspekce bezpečnostních sborů (GIBS) loni i přes koronavirovou krizi utratila 448 milionů korun, což je nárůst o 60 procent oproti původnímu plánu. Kontrola Nejvyššího kontrolního úřadu (NKÚ) však odhalila řadu chyb. Peníze šly místo investic na zvyšování průměrných platů nebo výsluh. Jen loni zaplatila GIBS na výsluhách 42 milionů korun, což bylo o 211 procent víc než v roce 2017.

Nedostatky byly i v plánování rozpočtu nebo poskytnutí bezúplatného ubytování na několik let.

GIBS je samostatný ozbrojený bezpečnostní sbor, organizační složka státu a samostatná kapitola státního rozpočtu. Vznikla v roce 2012. NKÚ prověřil hospodaření v letech 2017 až 2020.

„Od roku 2017 výrazně narůstaly její výdaje oproti předchozím letům. V roce 2020 se zvýšily na zhruba 448 milionů korun. To je nárůst přes 60 procent ve srovnání s tím, jaký byl předpoklad při vzniku GIBS. Za tímto nárůstem stály především personální výdaje,“ uvedli kontrolori.

GIBS totiž podle NKÚ v roce 2017 požádala vládu o navýšení počtu systemizovaných míst a také si nechala v kontrolovaných letech několikrát navýšit prostředky na platy.

Inspekce tak chtěla zlepšit svou konkurenceschopnost na trhu práce, stabilizovat počet zaměstnanců a předpokládala také větší objem práce.

Již od roku 2017 přitom patří GIBS mezi instituce s nejvyšším průměrným platem ve veřejném sektoru.

Jak však ukázala kontrola, nová místa ale GIBS neobsadil, objem činnosti nezvýšil a nepodařilo se ani zabránit vysoké fluktuaci příslušníků.

V loňském roce zaplatila GIBS jen na výsluhách 42 milionů korun, což bylo o 211 procent víc než v roce 2017. NKÚ poznamenal, že celkový objem vyplacených výsluh bude mít dopad na rozpočet GIBS i v následujících letech.

Část peněz určených pro nová pracovní místa, která se nepodařilo obsadit, rozdělila GIBS na odměnách. Stávajícím příslušníkům i zaměstnancům GIBS se tak zvýšily odměny v roce 2017 oproti roku 2016 o 102 procent.

Dalším zjištěným nedostatkem jsou nevyčerpané peníze na investice do informačních technologií, nových vozidel nebo rekonstrukce nemovitostí.

„Sama GIBS přitom požadovala od vlády zvýšení peněz na investice kvůli tomu, že nemá na svou činnost dostatečné technické vybavení. Z ukončeného investičního programu ale vyčerpala jen 54 procent a z dalšího, který má skončit v roce 2022, jen 18 procent,“ upozornili kontrolori.

Peníze se GIBS nedaří vyčerpat i kvůli tomu, že nemá jednoznačně definované věcné, časové ani finanční potřeby. Není pak schopna jednotlivé investiční akce dostatečně připravit. Například místo

plánovaných 60 služebních vozidel jich nakoupila jen 28 a navíc za cenu o 49 procent vyšší, než původně plánovala.

Chyby zjistila kontrola i ve využívání nemovitostí GIBS. Například svému příslušníkovi poskytla v rámci cestovních náhrad bezúplatně ubytování od roku 2013 na 8 let a následně dohodu o ubytování prodloužila až do roku 2026.

Kontroloři také zjistili, že GIBS nerozpočtovala nedaňové a kapitálové příjmy a převáděla nevyčerpané prostředky na položky, které nečerpá nebo s jejichž čerpáním ani nepočítá. Na podobné nedostatky upozornila v roce 2018 i veřejnosprávní kontrola ministerstva financí.

Vnitřní kontrolní systém GIBS podle NKÚ nefungoval správně, protože opakované nedostatky neodhalil. Nápravná opatření, která měla chyby odstranit, nemají dostatečný efekt.